

6. Науково-дослідна та методична робота

6.1. Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників та надання практичної допомоги на місцях

У 2013 році у зв'язку з нестримною модернізацією бібліотечних технологій, зміною інформаційних запитів, появою нових видів документів система підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців ЮСП бібліотек Херсонської області розвивалася завдяки застосуванню нових форм та методів з використанням новітніх інформаційних технологій.

Різноманітні форми професійного навчання і самоосвіти сприяли вдосконаленню роботи з користувачами, і поліпшенню якості бібліотечних послуг для молоді, впровадженню сучасних інформаційних технологій, підвищенню суспільного статусу бібліотек в системі соціальних інститутів.

У сучасній соціокультурній ситуації бібліотеки стають більш активними у віртуальному середовищі завдяки роботі в соціальних медіа.

Саме питання використання SMM у формуванні позитивного іміджу бібліотек та діалогу з реальним і потенційним користувачем був присвячений семінар-практикум для працівників юнацьких структурних підрозділів бібліотек та бібліотекарів ПТНЗ Херсонської області **«Інтеграція у віртуальний простір як складова успіху бібліотек для молоді»**. Семінар, що відбувся 26 червня 2013 р., зібрав представників 14 районних бібліотечних систем, Центральної міської бібліотеки ім. Лесі Українки та філій Херсонської ЦБС, бібліотекарів з 15 професійно-технічних навчальних закладів.

У роботі семінару взяла участь начальник управління культури Херсонської облдержадміністрації І.В.Корольова та колеги із бібліотек Києва і Донецька.

Актуальним і корисним для учасників семінару став виступ заступника директора по роботі з електронними ресурсами Державного закладу «Державна бібліотека України для юнацтва» Т. Якушко, який познайомив присутніх з цифровим ландшафтом бібліотек України для юнацтва і молоді та використання для візуалізації даних на бібліотечних веб-ресурсах таких Інтернет-сервісів, як інтерактивні карти Google Maps Engine.

На її міні-тренінгу «PR в бібліотеках: як розказати про себе в Інтернеті» учасники семінару познайомилися з азами ведення публічного та приватного діалогу в режимі онлайн, створення стратегічних повідомлень для соціальних медіа та зарядились енергією під час інтерактивних вправ.

Бібліотечні фахівці отримали також практичні поради щодо ефективного використання медіаструктури в бібліотеці, просування бібліотечних проєктів для молоді в соціальних медіа від завідувача науково-методичного відділу І.Тарадименко

Заступник директора Донецької обласної бібліотеки для юнацтва Н. Коваленко познайомила з проєктами, які реалізує бібліотека для творчої, соціально активної, освіченої молоді.

Відкриттям для учасників семінару стала нова форма залучення молоді до бібліотеки за допомогою геолокаційного інтернет-сервісу – Foursquare, яку представила завідувач Інтернет-центру Центральної міської бібліотеки ім. Л.Українки Херсонської ЦБС Л. Буренко

Досвід бібліотекарів Херсонщини з освоєння можливостей Інтернет та використання соціальних медіа для популяризації своїх бібліотек, просування книги та читання у молодіжне середовище був представлений на виставці-інсталяції **«Діалог у віртуальному просторі: бібліотека онлайн»** з яскравою назвою-банером. Частиною виставки стала слайдова презентація, на якій можна було побачити бібліотечні проєкти бібліотек Херсонщини в соціальних медіа. Вона стала чудовою прикрасою семінару, біля якої з радістю фотографувалися учасники і гості семінару.

Презентуючи виставку, провідний методист науково-методичного відділу обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва О. Козаченко не обійшла увагою і проєкт «Книга мандрує Херсонщиною: буккроссинг на Херсонщині»

(<http://metobuks.blogspot.com/p/rybuf-vfylhe-thcijobyj.html>). Бібліотекар юнацького абонементу Скадовської ЦБС О. Купенко продемонструвала добірку фотографій та подарувала усім присутнім створені колегами віршовані рядки, присвячені буккроссингу та «Формулі Сократа» Василя Загороднюка. В святковій атмосфері відбулася передача збірки-мандрівниці бібліотекарям із Голопристанської ЦБС для подальшого мандрування та знайомства з новими читачами.

Протягом дня бібліотекарі мали можливість отримати консультації у провідних спеціалістів обласної бібліотеки щодо створення рекламних відеороликів про книгу для участі у Всеукраїнському конкурсі буктрейлерів "Оживають герої на екрані у рекламі". Підведення підсумків семінару відбулося під час інтерактивної вправи «Like-time».

Семінар продемонстрував стрімкий розвиток бібліотечних інтернет-ресурсів та професійне зростання бібліотекарів Херсонщини, які працюють з молоддю, в освоєнні віртуального простору за останні 2 роки.

Інформація про семінар вісвітлювалась на веб-сторінках сайту бібліотеки (http://unalib.ks.ua/news_2013-06-26_001.htm) та блогу науково-методичного відділу (http://metobuks.blogspot.com/2013/06/blog-post_29.html).

Інформаційне забезпечення діяльності ЮСП бібліотек області здійснювалося завдяки черговому випуску **інформдайджесту** «На замітку методисту», в якому представлені матеріали щодо інтеграції бібліотеки у віртуальний простір, а також поради з використання новітніх інформаційних технологій у просуванні читання, можливостей wiki-технологій в бібліотечній роботі, рекомендації щодо ведення блогів та спілкування в соціальних мережах, а також досвід роботи бібліотек України у цьому напрямку.

Методичне забезпечення діяльності ЮСП бібліотек області з питань обслуговування молоді, а також процесу планування та звітності здійснювалося за допомогою інформаційних листів щодо:

- проведення Тижня молодіжної книги
- участі у семінарі-практикумі «Інтеграція у віртуальний простір як складова успіху бібліотек для молоді»
- участі у Всеукраїнському конкурсі буктрейлерів «Оживають герої на екрані у рекламі»
- участі у Всеукраїнському соціологічному дослідженні «Бібліотека і читач у віртуальному просторі. Місце зустрічі»
- участі у III обласному фестивалі молодіжного читання «Відкрий свою книгу»
- звітності за 2013 рік та планування діяльності ЮСП бібліотек області на 2014 рік
- участі в обласному анкетуванні для працівників ЮСП бібліотек Херсонщини «Творчий потенціал бібліотечних спеціалістів, що працюють з молоддю»

На базі науково-методичного відділу продовжував діяти консультативний пункт **«Секрети бібліотечної майстерності»**. Фахівці бібліотек різних систем та відомств могли отримати консультативну допомогу з питань інноваційного підходу щодо бібліотечного обслуговування молоді в умовах розвитку сучасних інформаційних технологій.

З метою надання практичної допомоги щодо обслуговування молоді з використанням сучасних ІТ-технологій та роботи по просуванню діяльності бібліотеки в соцмедіа було організовано та проведено:

- стажування бібліотекаря Бериславського педагогічного коледжу Завалькевич Т.Д.
- практикум для бібліотекаря юнацького абонементу Голопристанської ЦБС Гомон Ю.О. із створення буктрейлера для участі у Всеукраїнському конкурсі «Оживають герої на екрані у рекламі»
- на базі Цюрупинської районної бібліотеки для дорослих практикум «Сучасна бібліотека для молоді ВКонтакті з читачем»

У зв'язку з поступовим впровадженням у бібліотеках Херсонської області новітніх інформаційних технологій та стрімкою інтеграцією у віртуальний простір система неперервної бібліотечної освіти набула нової якості. Крім традиційних, вона включала сучасні інтерактивні форми, що сприяли професійному зростанню бібліотечних фахівців, які працюють з молоддю:

у **Херсонській ЦБС**:

- на **флеш-семінарі** «Бібліотека та молодь: у пошуках нових ідей та рішень» були розглянуті питання щодо створення комфортних умов та впровадження інноваційних форм роботи з молоддю. У роботі семінару взяла участь заст.. директора обласної книгозбірні Т. Ігнатова з повідомленням щодо інноваційних форм роботи з молоддю у бібліотеках України.
- День нестандартних ідей проходив у форматі «Світове кафе», де кожен за чашкою кави мав можливість поділитись власним досвідом просування читання у своїй бібліотеці. У програмі були також: консультація «Нові бібліотечні послуги» (із досвіду роботи бібліотекарів України та зарубіжжя), робота в командах «Сучасна молодь у сучасній бібліотеці». На підведенні підсумків кожен висловився про те, чи справдились його сподівання від заняття за допомогою «Дерева професійного зросту».
- на **I Форумі інноваційних ідей** відбувся практичний показ кращих зразків бібліотечної роботи та найцікавіших ідей під гаслом: «Ініціатива. Інтелект. Інновації»:
 - **«Молодіжна арт-студія»** бібліотеки-філії №15, спрямована на реалізацію творчого потенціалу молоді засобами мистецтва, оволодіння прийомами арт-терапії та практичної психології;
 - **краудсорсинговий проект «Україна на шляху до Європи»** бібліотеки-філії №23, що мав на меті створення Інформаційної Освітньої Платформи на базі бібліотеки для конструктивного діалогу учнівської і студентської молоді щодо місця України в сучасному євро просторі, і знайшов

відображення на сторінці Інформаційного Освітнього Порталу «Україна на шляху до ЄС» у соціальній мережі «ВК».

у **Великоолександрівській ЦБС** підвищення кваліфікації бібліотечних працівників системи здійснювалося з урахуванням специфіки їхньої діяльності:

- **аукціон творчих ідей** «Ресурси і послуги сучасної бібліотеки – у відповідність до потреб громади» надав можливість бібліотекарям презентувати роботу своєї бібліотеки, взяти участь в роботі бюро творчих знахідок «Обираємо найкращих!»;
- **день теорії та практики** «Сучасні аспекти діяльності бібліотеки на допомогу екологічному вихованню населення» познайомив з інформаційними джерелами і надав можливість обмінятися досвідом між колегами у форматі ланцюжка екологічних ідей «В рік екології та фізичного здоров'я я планую...»;
- **інформаційна панорама** «Складові успіху сучасної бібліотеки для молоді» стала справжнім щоденником із заходів різних рівнів: обласного тренінгу «Бібліотека та ЗМІ – інформаційні партнери», міжрегіонального ярмарку ідей в місті Сімферополь, міжрегіонального ярмарку бібліотечних інновацій «Бібліокреатив - 2013», міжрегіонального форуму «Бібліотечні інновації для громад: створюємо майбутнє», обласного семінару-практикуму «Інтеграція у віртуальний простір як складова успіху сучасної бібліотеки»;
- **школа інноватики** «Сільська бібліотека: історія, традиції, динаміка змін та чинники розвитку» завершила навчально-методичний рік.

Для спілкування з колегами - обміну ідеями, проектами, творчими починаннями створено блог методичного відділу «Бібліоперлини». <http://oleksperlina.blogspot.com>

у **Новокаховській ЦБС** були проведені:

- **майстер-класи** «Діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі» та «Роль бібліотеки у правовому вихованні підростаючого покоління»;
- **день теорії і практики** «Бібліотечні послуги людям з обмеженими фізичними можливостями»;
- **бібліоасорті досвіду** з правовиховної діяльності бібліотек ЦБС.

у **Білозерській ЦБС** підвищення кваліфікації бібліотекарів-початківців відбувалося на **методичних майданчиках** «Від аматора – до профі»

6.2 Науково-дослідна робота та поширення нововведень

Протягом 2013 року ЮСП бібліотек Херсонщини стали активними учасниками всеукраїнських та обласних соціологічних досліджень і конкурсів, обласних інтернет - проектів.

Участь у **Всеукраїнському соціологічному дослідженні «Бібліотека та читач у віртуальному просторі. Місце зустрічі»** дозволяє зробити висновок щодо використання читачами онлайн сервісів, створених бібліотеками (сайти, блоги, електронні каталоги та електронні бібліотеки, віртуальні довідки, бібліотечні сторінки в соцмережах і т.ін.). Більшість опитаних (76%) вважають їх корисними та систематично використовують у своєму житті. За результатами дослідження можна стверджувати що, завдяки створенню таких сервісів, бібліотеки залучають нових читачів в реальному житті. Відбувається «розвіртуалізація» користувачів. У молоді виникає бажання звернутися до бібліотеки з метою спілкування наживо.

53% опитаних читачів використовують Інтернет для пошуку художньої та наукової літератури. 26% шукають її на сайтах юнацьких бібліотек, на інших сайтах чи форумах здійснюють пошук 32%. Можна зробити висновок, що молодь не припиняє читати, а читає так, як їй зручніше, використовуючи різні формати.

65% опитаних обізнані щодо спеціалізованих книжкових соціальних мереж. Мережами LiveLib.ru та Librarything.org користуються та зареєстровані по 14%, не зареєстровані, але користуються по 8% та 7% відповідно. Мережу Bookmate.com використовують 21% опитаних не зареєстрованих користувачів, 14% не користуються, 15% - не знають. Мережу Imho.net використовують, але не зареєстровані 18% відвідувачів, 28% нею не користуються, 17% - не знають.

Щодо бібліотечних онлайн-сервісів ДЗ «Державна бібліотека України для юнацтва», можна зробити висновок, що більшість (72%) перший раз почули про такі і тепер з задоволенням будуть їх використовувати.

Під час дослідження було опитано 35 працівників юнацьких структурних підрозділів вікової категорії від 22 до 58 років. Опитані бібліотечні фахівці мають можливість користуватися Інтернетом та просувати свої бібліотеки, тому вони знайомі з бібліотечними онлайн-сервісами та використовують їх в своїй професійній діяльності. 62% опитаних відомо про використання таких бібліотечних онлайн-сервісів, як електронний каталог, віртуальна довідка, віртуальні виставки, повнотекстові періодичні видання «Для тих, хто хоче знати більше», «Світ професій».

За результатами соціологічного дослідження під час майбутніх заходів для молоді, Дня Інтернету, Дня студента, Тижня першокурсника плануємо більш активно рекламувати бібліотечні онлайн-сервіси та знайомити наших відвідувачів з книжковими соціальними мережами.

У 2013 році Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім. Б.Лавренюка провела анкетування для працівників ЮСП бібліотек Херсонщини **«Творчий потенціал бібліотечних спеціалістів, що працюють з молоддю»**.

В анкетуванні взяли участь 19 ЦБС області. Всього опитано 95 працівників юнацьких структурних підрозділів. 17% - це молоді фахівці до 35 років, 28% працюють в бібліотеках до 10 років; 36% мають вищу освіту, 58% - базову вищу.

Результати анкетування дозволяють зробити висновки, що в сучасних умовах в ЮСП області відбувається поступове омолодження кадрів, які працюють з молоддю. Тому можемо з упевненістю стверджувати, що цей фактор суттєво позначається на якості обслуговування користувачів.

Анкетування виявило і певні проблеми в обслуговуванні молоді: недоукомплектування сучасною літературою для молоді, в деяких бібліотеках відсутність підключення до Всесвітньої мережі Інтернет, а в інших недостатня кількість ПК з доступом до неї.

Складовими покращання роботи з молоддю є: створення комфортних умов для читачів, впровадження сучасних форм і методів роботи з юнацтвом, рекламні акції із залучення читачів до бібліотеки та створення позитивного іміджу бібліотеки, збільшення надходження літератури та кількості передплати періодичних видань для молоді. Деякі бібліотеки потребують технічного оснащення для більш якісної та цікавої організації заходів та створення окремого приміщення для засідань клубу.

Надійшли пропозиції щодо проведення цікавих заходів для молоді: конкурси та акції, що заохочують до читання, наприклад: конкурс «Створи найкраще графіті для бібліотеки»; випуск електронної газети «Людина, яка читає», залучення молодих читачів до створення молодіжних сторінок в соціальних мережах, створення куточків психологічного розвантаження, сучасних молодіжних дискусійних клубів, створення буктрейлерів на підтримку читання.

Підбиваючи підсумки анкетування, можна стверджувати, що значний творчий потенціал та креативність мислення мають бібліотечні працівники, які працюють в сучасних технічно оснащених бібліотеках та орієнтуються в інформаційних онлайн-сервісах.

Завдяки отриманим результатам анкетування, ми маємо можливість спланувати свою діяльність щодо організації системи підвищення кваліфікації на базі обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва та організації методичного забезпечення ЮСП бібліотек області, залучаючи також онлайн-сервіси бібліотеки: сайт та бібліоблог «МетодистОВУХерсон».

Протягом березня-вересня 2013 року з метою активізації і стимулювання творчої ініціативи та впровадження інноваційних форм у діяльність бібліотек бібліотекарі ЮСП взяли участь у Всеукраїнському конкурсі буктрейлерів «Оживають герої на екрані у рекламі».

Учасниками I туру стали 12 ЮСП бібліотек Херсонщини та обласна бібліотека для юнацтва ім. Б.Лавренюва (Великопетиська, Великоолександрівська, Голопристанська, Іванівська, КУ КРОБ (Волинська, Коробківська, Мар'янівська, Роздольненська сільська бібліотека), Новокаховська, Скадовська, Херсонська ЦБС). За рішенням журі до участі у II турі були відібрані 4 буктрейлери:

- Херсонська ОБЮ: Александр Дюма "Три мушкетери"
- Новокаховська ЦБС, міська бібліотека №2 : Ірен Роздобудько "Гудзик"
- КУ КРОБ: Микола Братан «Не цілована і юна»
- Великоолександрівська РЦБ: Герберт Уеллс "Країна сліпих".

На жаль, не із буктрейлерів не був відмічений у II турі у м.Києві

3 січня по вересень 2013 року продовжував свою діяльність обласний інтернет-проект «Книга мандрує Херсонщиною: буккроссинг на Херсонщині», який було започатковано на II обласному фестивалі молодіжного читання "Відкрий свою книгу" в місті Каховка Херсонської області.

У мандри була відправлена збірка херсонського поета, члена НСПУ Василя Загороднюка "Формула Сократа". Зареєстрована на сайті "Буккроссинг в Україні", вона отримала книжковий номер та спеціальні наліпки, завдяки цьому можна було дізнаватися про її мандри. Платформою для проекту стала група "Книга мандрує Херсонщиною" в соціальній мережі Facebook, яка налічувала 50 учасників.

За цей час "Формула Сократа" відвідала:

- 20 центральних бібліотечних систем;
- 26 юнацьких структурних підрозділів.

Найбільш цікаво, незвично та креативно підготувались до зустрічі з мандрівницею в таких районах, як:

- в комунальній установі «Каховська районна об'єднана бібліотека імені М.І.Братана» відбулись літературні дегустації;
- в Великоолександрівській районній бібліотеці літературне смакування та читання по колу;
- в Іванівській районній бібліотеці скайп-спілкування з автором збірки – Василем Загороднюком (Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім. Б.Лавренюва – Іванівська центральна районна бібліотека);
- в Новотроїцькій районній бібліотеці літературна дегустація поетичної збірки, під час якої читання улюблених віршів супроводжувалося покладанням квіточки на стіл, і тим самим утворився символічний вінок поезії Василя Загороднюка.

Каланчацька ЦБС організувала «Буккруїз Каланчацьким рідним краєм», під час якого зі збіркою знайомилися у місцевому транспорті та в гостях у активних читачів на вечірньому чаюванні. Інформація про мандри книги була оформлена в окрему книжечку «Книга мандрує Херсонщиною: буккруїз Каланчацьким рідним краєм».

У Скадовській ЦБС пройшов цикл літературних читань на березі моря та в бібліотеці, в яких брали участь не тільки місцеві жителі, а й гості міста – молодь з різних регіонів України. Хроніка мандрів знайшла відображення у віршах, присвячених буккроссингу та невеличкому відео-ролику «Книга мандрує Херсонщиною. Скадовськ».

У Голопристанській ЦБС відбулася літературна зустріч про кохання «Парасолька на двох» за участю автора збірки Василя Загороднюка та письменників-краян.

Цюрупинська ЦБС знайомила мешканців м. Цюрупинськ зі збіркою в неочікуваних місцях:

- під час обідньої перерви відбулася поетична фієста в бібліотеці «Відпочинок з Формулою Сократа»
- несподівана зустріч з книгою в перукарні «Жіноча краса та поезія поруч»
- ліричні хвилини в торгівельному центрі «Приємне з корисним»
- поетична профілактика здоров'я в аптеці «Душевна книга на допомогу лікам»
- поетичне рандеву в парку з кореспондентом газети «Вісник Олешшя» «Побачення з Формулою Сократа»

В Білозерській ЦБС відбувся Book-вож «Книга об'єднує друзів».

Під час проекту відбулася значна активізація діяльності бібліотек Херсонської області щодо використання платформ web 2.0.

15 ЦБС, маючи бібліотечні сторінки на Фейсбуці або власні аккаунти, змогли самостійно викласти інформацію в групі «Книга мандрує Херсонщиною» в соціальній мережі Facebook про перебування «Формули Сократа» у них, влаштовані заходи та враження про мандри збірки. <https://www.facebook.com/groups/399017576848980/>

Інформацію про буккроссинг в інших районах (де немає доступу до мережі), а також насичення групи віршами зі збірки, цікавими відомостями та іншими матеріалами забезпечували методисти обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюка.

Обласний Інтернет-проект став тією платформою для спілкування, яка об'єднала бібліотекарів ЮСП, навколо однієї мети – посприяти розповсюдженню читання, впровадити нові інноваційні форми, долучити ІТ-технології до поширення інформації про проект.

«Формула Сократа», або мандрівниця, як ми її називали під час проекту, здобула любов та повагу читачів різних вікових категорій, в їх душах вона викликала найприємніші емоції, спонукала до написання своїх віршів. До книжки відгуків потрапили коментарі читачів різних за віком, освітою, професією. Інформація про проект також знайшла відображення на сторінці бібліоблогу «МетодистОВУХерсон» <http://metobuks.blogspot.com/p/rybuf-vfylhe-thcjyobyj.html>

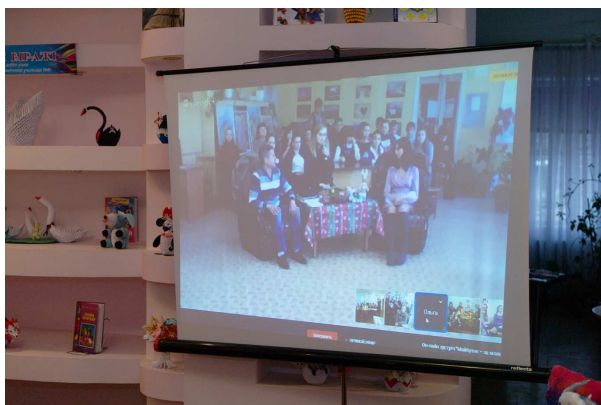
До 70-річчя створення Херсонської області Херсонська обласна бібліотека для юнацтва імені Бориса Лавренюка у партнерстві з обласним благодійним фондом «Об'єднання» започаткувала новий обласний краєзнавчий інтернет-проект «Херсонщини достойні імена» із циклу онлайн конференцій, які об'єднали бібліотеки Херсонщини на платформі Google Hangouts. Онлайн трансляції відбувалися на каналі **Ukraine Social Community**. Теми цих відео-зустрічей присвячені історії рідного краю, видатним людям Херсонщини та її майбутньому – молоді.

Проект стартував першою онлайн-конференцією «**Степові орли понадальпійські**» з київським письменником, географом-науковцем Володимиром Пашенком, автором книги «Степові орли понадальпійські» із серії «Українські достойники». До спілкування приєдналися аудиторії, які зібралися в Чаплинській, Нововоронцовській та Каланчацькій центральних районних бібліотеках. На відео-зустрічці йшла мова про родину Фальц-Фейнів - талановитих підприємців та щедрих благодійників, які внесли потужний внесок у розвиток народного господарства, збереження її збагачення природи Херсонщини.

молоддю»

бібліотеки
майстрині
фотографи,
риса – любов
вміння
рідного краю,
традиції і

Друга відео-конференція **«Майбутнє – за об'єднаною творчою молоддю із Херсона, Великої Олександрівки, Іванівки та Скадовська»**. На цей час перетворилися на своєрідні творчі студії, де зібралися декоративно-ужиткового мистецтва, художники, поети, режисери і актори, яким притаманна спільна до рідного краю, жага до творчості, пізнання нового, бачити у повсякденних речах красу і неповторність бажання популяризувати та відроджувати українські звичаї.

Чудовим святом книги і професійним майданчиком для обміну досвідом для бібліотекарів знову став III обласний фестиваль молодіжного читання «Відкрий свою книгу», який відбувся у смт Білозерка Херсонської області.

У фестивалі взяли участь представники бібліотечних установ з 13 районів Херсонської області, а саме: Бериславської, Білозерської, Голопристанської, Великолепетиської, Каланчацької, Ніжньосірогозької, Нововоронцовської, Новокаховської, Скадовської, Херсонської, Цюрупинської, Чаплинської ЦБС та комунальної установи «Каховська районна об'єднана бібліотека», фахівці з обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюка

Програма «Ярмарку інноваційних бібліотечних ідей» була насичена не лише презентаціями бібліотечних проєктів, а й включала підведення підсумків обласного інтернет-проєкту «Книга мандрує Херсонщиною: буккроссинг на Херсонщині» та знайомство з новим обласним інтернет-проєктом до 200-річчя Тараса Шевченка - «Бібліовіночок Кобзарю».

З надісланих до оргкомітету 14 проєктів 6 були презентовані колегам. Три найкращі тримали нагороди:

- **диплом I ступеня** – Чаплинська центральна районна бібліотека за проєкт «Впусти книгу в серце»
- **диплом II ступеня** – Центральна бібліотека Комунальної установи «Каховська районна об'єднана бібліотека ім. М. Братана» за проєкт «Літературна толока «Поезія – це стан душі»
- **диплом III ступеня** Нововоронцовська центральна районна бібліотека за проєкт ««Бібліотечний Купідон, або спецпропозиція для закоханих»».

Почесні грамоти отримали Великолепетиська, Скадовська та Білозерська районні бібліотеки. Окремо відзначили бібліотеку-філію №3 Херсонської ЦБС за інноваційний підхід у роботі з творчою молоддю та Скадовську районну бібліотеку за творчий підхід та креативність щодо участі в інтернет-проєкті «Книга мандрує Херсонщиною: буккроссинг на Херсонщині». Всі переможці отримали бібліотечки для поповнення своїх фондів, а учасники – нові ідеї для використання у своїй професійній діяльності.

Завершився ярмарок презентацією нового обласного інтернет-проєкту «Бібліовіночок Кобзарю», який започаткувала наша бібліотека до 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка. Платформою для проєкту стала соціальна мережа Facebook, в якій було створено одноіменну групу <https://www.facebook.com/groups/233069096855429/>

2013 рік ознаменувався перемогами ЮСП бібліотек у конкурсах, організованих програмою «Бібліоміст»:

- бібліотека-філія №3 **Херсонської ЦБС** отримала грант на створення «Молодіжна відеолaboratorія».
- центральна районна бібліотека та 3 сільські бібліотеки (Громівська, Новомиколаївська, Одрядівська) **Новотроїцької ЦБС** стали переможцями 4 раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернет».

Протягом 2013 року набувала більш широкого змісту діяльність Інтернет-центрів бібліотечних закладів Херсонщини.

У **14 ЦБС Херсонської області** (Білозерській, Н-Каховській, Бериславській, Великоолександрівській, Іванівській, Каланчацькій, КУ КРОБ, Нововоронцовській, Нижньосірогозькій, Новотроїцькій, Новотроїцькій, Скадовській, Херсонській та Чаплинській) читачі мають можливість скористатися такими послугами:

- копіювання, сканування документів
- збереження інформації на флеш носії та диски
- скайп-спілкування
- доступ до соціальних мереж Однокласники, ВКонтакте, Фейсбук
- навчання користувачів
- створення електронних адрес
- резервування та придбання квитків на потяги
- реєстрація для участі в ЗНО
- пошук роботи на сайтах та порталі служби зайнятості
- оплата банківських рахунків та друк квитанцій
- поповнення рахунків на телефони
- замовлення товарів через Інтернет – магазини
- пошук інформації для рефератів та самоосвіти
- віртуальні подорожі та мандрівки (країнами, визначними місцями)
- доступ до офіційних сайтів Кабінету Міністрів України, Президента України, обласної та районної адміністрацій, земельного portalу, податкової адміністрації.

В ході проектно-програмної діяльності в ЮСП бібліотек Херсонщини удосконалювались бібліотечні форми роботи. В арсеналі з'явилися:

- віртуальні екскурсії, веб-андрівки, соціальні путівники
- віртуальні виставки
- соціальні послуги через Інтернет
- онлайн-спілкування, тестування, ігри
- ігри з використанням QR-коду
- буктрейлери
- віртуальні фотоконкурси і таке ін.

Протягом року продовжувала відбуватися інтеграція ЮСП бібліотек Херсонщини у віртуальний простір. Популяризація діяльності обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва та юнацьких структурних підрозділів бібліотек Херсонської області по роботі з молодим користувачем відбувалася за допомогою маркетингового інструментарію новітніх інформаційних технологій: соціальні мережі (Однокласники, Вконтакте, Facebook, Friendfeed? Google+), бібліотечних блогів соціальних медіа-сервісів YouTube, Calameo, Hangouts та Slideshare.

Продовжували розвиватися бібліотечні сайти та блоги, на яких оперативно розміщувалась інформація, фото та відео матеріали про діяльність книгозбірень.

Блог книгозбірни «Методист ОВУ Херсон» <http://metobuks.blogspot.com/> був зорієнтований на популяризацію методичної діяльності бібліотеки, підвищення кваліфікації, надання методичної допомоги ЮСП бібліотек Херсонської області та обмін інноваційним бібліотечним досвідом у роботі з юнацтвом та молоддю.

Матеріали, подані на блозі, знайшли позитивний відгук серед бібліотечних фахівців як Херсонщини, так і інших регіонів України, а також зарубіжних колег. Протягом року було створено 5 нових сторінок («Бібліовіночок», «Калейдоскоп досвіду», «Словник форм масової роботи в бібліотеці», «Херсонщини достойні імена», «Чарівна скарбниця кадрів») та розміщено 56 постів.

У 2013 році **розпочали** діяльність такі бібліотечні онлайн-сервіси в бібліотеках області:

- в **Н-Каховській ЦБС** – «Дніпрянська селищна бібліотека»: сайт Дніпрянської сільської бібліотек Н-Каховської ЦБС <http://dnipriany-bibl.edukit.kherson.ua/>
- в **Херсонській ЦБС**
 - «Библиотека на Богородицкой»: блог бібліотеки-філії №13 <http://youlib13.blogspot.com/>
 - «Молодіжна відео лабораторія»: блог проекту "Молодіжна відеолaboratorія" бібліотеки-філії №3, який реалізується у партнерстві з арт-групою "Режисер.org" за фінансової підтримки програми "Бібліоміст" <http://ks-videolab.blogspot.com/>
- в **Чаплинській ЦБС** – блог «Чаплинська ЦБС» <http://chaplcrb2013.blogspot.com>

- в Великоолександрівській ЦБС – блог методичного відділу «Бібліоперлинки» <http://oleksperlina.blogspot.com/>

Продовжували свою діяльність 20 блогів 7 ЦБС, а саме:

в Білозерській ЦБС:

- «Блог Білозерської ЦБС» - <http://bilozerkacbs.blogspot.com/>
- «Інгuleцька бібліотека» - <http://ingulez-lib.blogspot.com/>
- «Киселівська сільська бібліотека» - <http://kislib.blog.net.ua/>
- «Музиківська сільська бібліотека» - <http://muz-lib1920.blogspot.com/>
- «Токарівська бібліотека» - <http://tokarivka-lib.blogspot.com/>
- «Чорнобаївська сільська бібліотека» - <http://chernobaevka.blogspot.com/>

у Великоолександрівській ЦБС:

«Відкрий для себе Великоолександрівщину» - <http://volexandrbbib.blogspot.com/>

в Каланчацькій ЦБС:

- «Блог Каланчацької ЦБС» центральної районної бібліотеки - <http://kalanchakcbs.blogspot.com>
- «Каланчак Літературний» - <http://kalanchaksk.blogspot.com>
- «Блог Новопавлівської бібліотеки-філії» - <http://novopavlivka.blogspot.com/>

в КУ КРОБ:

- «Каховщина бібліотечна» - <http://kaxovbib.blogspot.com/>
- «Книжкова скарбниця». Блог Волинської с/б КУ КРОБ - <http://volunbibl.blogspot.com/>
- «Коробківська читальня» блог Коробківської сільської бібліотеки <http://korobbibl.blogspot.com/>
- «Роздольненські бібліоновини» блог Роздольненської сільської бібліотеки <http://rozdolne.blogspot.com/>
- «Мар'янівка бібліотечна» блог Мар'янівської сільської бібліотеки <http://maryanbibl.blogspot.com/>

в Н-Каховській ЦБС:

«Нова Каховка бібліотечна» - <http://cbsnkah.blogspot.com/>

в Скадовській ЦБС:

«Комунальний заклад «Скадовська ЦБС» - <http://biblioskad.blogspot.com/>

в Херсонській ЦБС: блоги бібліотек-філій:

- №13 - <http://mybiblioteka.blox.ua/html>
- №14 - <http://ks14lib.blogspot.com/>
- №19 - <http://biblioteka19.blogspot.com/>

6.3 Організація мережі юнацьких структурних підрозділів

За звітний рік мережа ЮСП бібліотек Херсонської області збереглася за винятком юнацьких груп у сільській місцевості. Кожного року кількість груп в бібліотеках трансформується у залежності від кількості населення молодого віку на селі. Зменшилась кількість юнацьких груп у деяких філіях Бериславської (1 одиниця) та Новотроїцької (2 одиниці) ЦБС. І, навпаки, збільшилась у деяких сільських філіях В-Рогачицької (3 одиниці), Генічеської (1 одиниця), Скадовської (1 одиниця) та Чаплинської (1 одиниця) ЦБС. Загалом кількість груп складає 401, що у порівнянні з минулим роком на 6 більше. Зменшення кількості юнацьких груп у сільських філіях пояснюється зменшенням населення даної категорії у сільській місцевості.

Мають юнацькі групи також: обласна універсальної наукова бібліотека ім. О.Гончара. та обласна дитяча бібліотека.

На 01.01.2014 року мережа ЮСП бібліотек Херсонської області налічує 438 підрозділи, а саме: 1 обласна бібліотека, 4 бібліотеки-філії (2 - Херсонська, 1 - Новокаховська, 1 - Генічеська ЦБС), 1 - юнацький відділ (Херсонська ЦБС), 10 юнацьких абонементів (1 - Херсонська, 1 - Новокаховська, 1 - Білозерська, 1 - Бериславська, 1 - Голопристанська, 1 - Каланчацька, 1 - Нижньосірогозька, 1 - Новотроїцька, 1 - Скадовська ЦБС, 1 - КУ КРОБ), 21 юнацька кафедра, 401 юнацька група.

Позитивним є те, що загальна кількість користувачів юнацького віку в порівнянні з минулим роком збільшилась на 2.27 тис. і склала 103.77 тис. осіб.

Відбулися незначні зміни у кадровому складі бібліотечних фахівців ЮСП. В цілому штатний розклад працівників бібліотек, що працюють з молоддю не змінився, відбувається поступове омолодження кадрів. 55% працюють на неповну ставку, трохи більше половини (58.4%) мають базову вищу освіту.

Значне покращання технічного оснащення бібліотек області сприяло більш широкому запровадженню новітніх технологій у практику діяльності юнацьких структурних підрозділів.

Загалом на 01.01.2014 року бібліотеки мали: комп'ютери - 454, мультимедійне обладнання - 192, копіювальна техніка – 262, у т.ч. за 2013 рік придбано комп'ютерів - 57, копіювальної техніки – 70.

До мережі Інтернет загалом підключено 322 комп'ютери з них: 70 - Херсонська ЦБС, 29 - Новокаховська ЦБС, 12 - Бериславська, 25 - Білозерська, 18 - Великоолександрівська, 10 - Голопристанська, 1 - Горностаївська, 15 - Іванівська, 25 - Каланчацька, 28 - КУ КРОБ, 17 - Скадовська, 16 - Н-Сірогозька, 15 - Н-Воронцовська, 26 - Новотроїцька, 15 - Чаплинська ЦБС, у т.ч. у 2013 році – 57 машин: 19 – Херсонська, 12 - Н-Каховська, 26 - Новотроїцька ЦБС.

ЦБ	ПК	Копіювально-множиальна техніка	Мультимедійне обладнання
Херсонська	137	80	52
Новокаховська	38	22	27
Білозерська	39	35	43
Бериславська	12	11	1
Великолепетиська	2	1	-
Великоолександрівська	19	9	3
Великорогачицька	1	1	
Високопільська	1	1	
Генічеська	3	2	
Голопристанська	18	10	28
Горностаївська	1	2	
Іванівська	16	2	1
Каланчацька	25	7	5
КУ КРОБ	28	20	20
Нижньосірогозька	16	9	1
Нововоронцовська	16	11	
Новотроїцька	29	7	7
Скадовська	18	11	2
Цюрупинська	16	11	2
Чаплинська	19	10	

У межах програми «Бібліоміст» **бібліотеки Новотроїцької ЦБС** за рахунок підтримки місцевої влади значно покращили свій матеріально-технічний стан. У 2013 році центральна районна бібліотека та 3 сільські бібліотеки (Громівська, Новомиколаївська, Одрадівська) стали переможцями 4 раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернет».

Протягом 2013 року були здійснені капітальні та поточні ремонти в ЮСП бібліотек Білозерської, Голопристанської, Новотроїцької, Скадовської, Цюрупинської, Херсонської ЦБС та КУ КРОБ. У Білозерській центральній районній бібліотеці встановлено автономне газове опалення, що значно покращило умови для обслуговування читачів.

На рівень і якість роботи ЮСП бібліотек впливає те, що більшість сільських бібліотекарів працюють з **неповним робочим днем**, більшість сільських бібліотек не опалюються, бібліотечне та технічне оснащення потребує модернізації, а бібліотечні фонди оновлення, у т.ч. сучасною літературою для молоді.